

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «АКАДЕМІЧНИЙ ЛІЦЕЙ №15»
КАМ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

КОПІЯ

НАКАЗ

01.06.2022

м. Кам'янське

№ 134

Про підсумки роботи у рамках науково-дослідної роботи Всеукраїнського рівня «Створення механізмів забезпечення академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації діяльності закладу освіти» за певний період

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про вищу освіту», «Про інноваційну діяльність», «Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року №114, «Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року №522 з метою забезпечення ефективної діяльності в рамках дослідно-експериментальної роботи Всеукраїнського рівня за темою: «Створення механізмів забезпечення академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації діяльності закладу освіти».

Проаналізовано роботу у рамках науково-дослідної роботи Всеукраїнського рівня «Створення механізмів забезпечення академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації діяльності закладу освіти» за період вересень 2021 року – травень 2022 року.

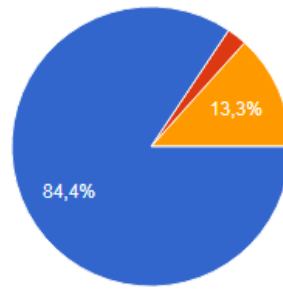
Метою науково-дослідної роботи є вивчення принципів академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу та реалізації цих засад під час здійснення освітньої та науково-дослідної діяльності. Вивчення правил доброчесної роботи з джерелами інформації для створення власних індивідуальних робіт різного рівня складності.

Відповідно проєкту організована варіативна частина навчального плану (факультативний курс «Журналістика» для 6-7 класів) та систематичне висвітлення принципів академічної доброчесності під час вивчення всіх навчальних дисциплін.

З учнями 1–11 класів постійно проводяться бесіди з роз'яснення принципів академічної доброчесності, правил використання інтернет-джерел для написання рефератів. Здійснене опитування здобувачів освіти про відношення до списування та однокласників, що списують. Результати опитування наступні:

Чи знайомий тобі термін «академічна доброчесність»?

173 ответа

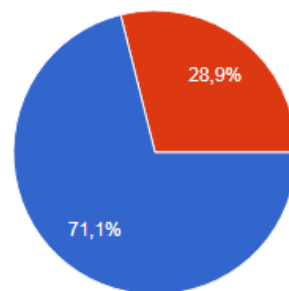

- Так, добре знаю, що це означає
- Ні, ніколи не чув/чула про це
- Знаю, але не до кінця розумію визначення

Так, добре знаю, що це означає – 84,4%; ні, ніколи не чув/чула про це – 2,3%; знаю, але не до кінця розумію визначення – 13,3%

Чи відноситься списування до академічної не доброчесності?

173 ответа

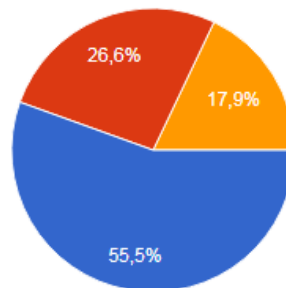

- Так
- Ні

Так – 71,1 %; Ні – 28,9 %

Якщо я дуже втопився/втопилася, то можна списати домашнє завдання в однокласника?

173 ответа

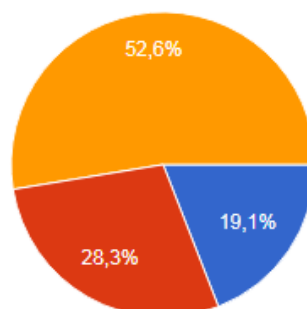

- Ні, це не чесно по відношенню до однокласника
- Так, інколи можна
- Складно відповісти

Ні, це не чесно по відношенню до однокласника – 55,5%; Так, інколи можна – 26,6%; Складно відповісти – 17,9%.

Якщо однокласник попрохав списати, я

173 ответа

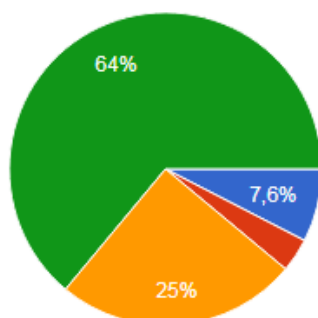

- Завжди дам зошит
- Ні, це моя робота
- Допоможу йому швидко виконати завдання

Завжди дам зошит – 19,1%; ні, це моя робота – 28,3%; Допоможу йому швидко виконати завдання (поясню) – 52,6%

Списувати в інтернеті завдання

172 ответа

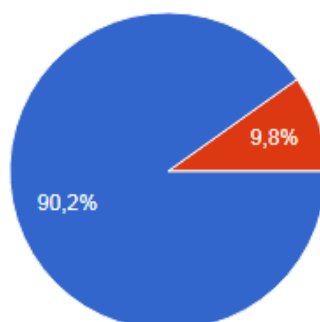

- Можна повністю, автор сам виклав матеріали
- Можна, ніхто не дізнається, що я все списав
- Ні, треба виконувати роботу самостійно
- Можна запозичити частину матеріалів, вказати автора та доповнити завдання власними матеріалами

Можна повністю, автор сам виклав матеріали – 7,6%; Можна. Ніхто не дізнається – 2,3%; Ні, треба виконувати роботу самостійно – 25%; Можна запозичити частину матеріалів, вказати автора та доповнити завдання своїми власними матеріалами – 64%.

Академічна не доброчесність

173 ответа

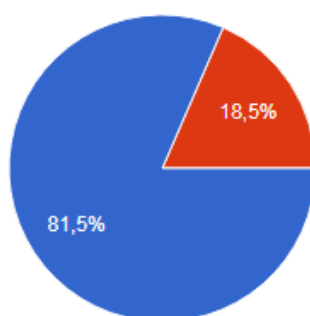

- Має негативні наслідки та формує звичку говорити неправду
- Не має наслідків, головне, щоб ніхто не дізнався

Має негативні наслідки та формує звичку говорити неправду – 90,2%; Не має наслідків, головне, щоб ніхто не дізнався – 9,8%.

Я хочу дізнатися як правильно оформлювати реферати, проекти. Інші письмові роботи з дотриманням академічної доброчесності

173 ответа

- Так
- Ні

Так – 81,5%; Ні – 18,5%.

З опитування можна зробити наступний висновок:

1. Лише 84,4% учнів розуміють поняття «академічна доброчесність», ще менший відсоток (71,1%) розуміють, що списувати це не правильне рішення на шляху до здобуття якісної освіти. При цьому 55,5% учнів не стануть списувати, бо вважають домашню роботу однокласника його інтелектуальною власністю.

2. Учні постійно користуються інформацією з інтернету, щоб виконати реферат, наукову роботу та інші індивідуальні завдання. 64% здобувачів освіти опанували правила оформлення першоджерел і формування власного внеску до проєкту.

3. 90,2% учнів усвідомлюють негативні наслідки академічної недоброчесності. А 81,5 % учнів мають бажання дізнатися більше про принципи доброчесного поведження з інформацією.

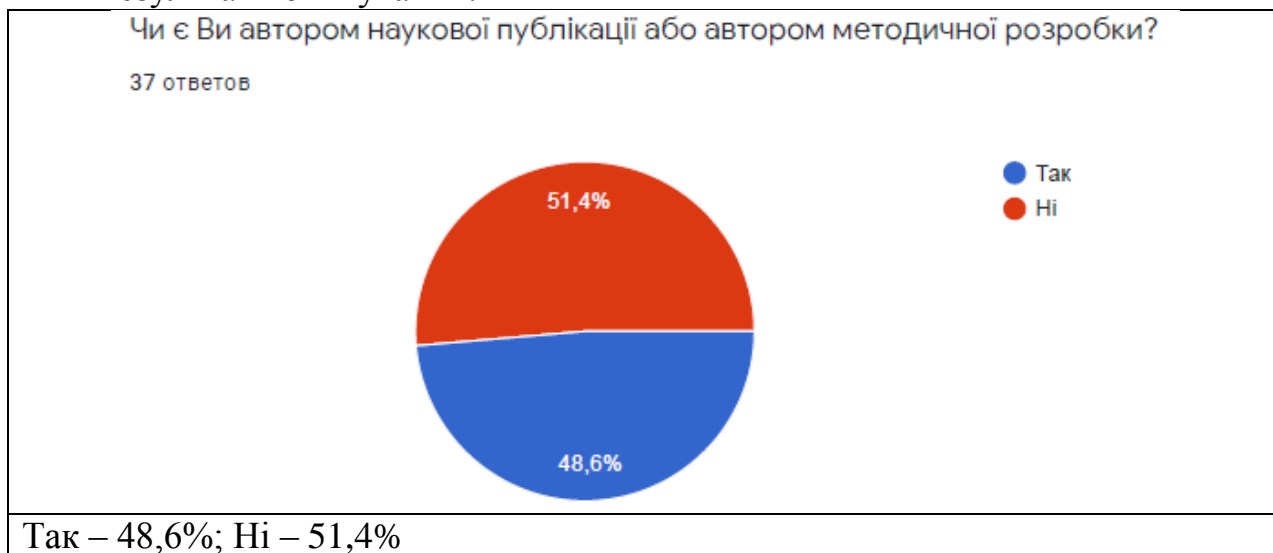
У січні 2022 року був проведений «Зимовий урок доброчесності» від офісу доброчесності НАЗК для учнів 3-4 класів. Підготований і розміщений у фойє закладу інформаційний стенд «Академічна доброчесність», що доступний для перегляду усім бажаючим.

У роботі «Роль закладу загальної середньої освіти у підготовці здобувачів освіти до свідомого вибору майбутньої професії» (автори: Ніколаєнко Л.П., Василенко І.А., Логвіна О.В., Астапенко О.О., Медведєв О.І., Українська К.В., Бойко Я.М., Якименко О.В., Подгорна Ю.В., Коцюбинська В.В., Капкина М.П., Похил В.В.), що підготована до XIII Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти», презентований досвід роботи ліцею для забезпечення академічної доброчесності під час освітнього процесу. Виставка повинна була відбутися у березні 2022 року у м. Київ.

Протягом навчального року вчителі ліцею пройшли онлайн-курси від НАЗК «Прозора школа: як будувати доброчесне шкільне середовище» (6 год) та «Академічна доброчесність» (4 год).

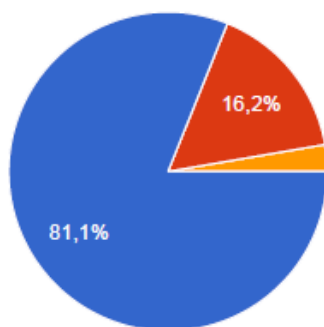
У листопаді 2022 року здійснене опитування учителів закладу освіти «Академічна доброчесність. Антиплагіат».

Результати опитування:

Чи знайомі Ви з засадами академічної доброчесності?

37 ответов

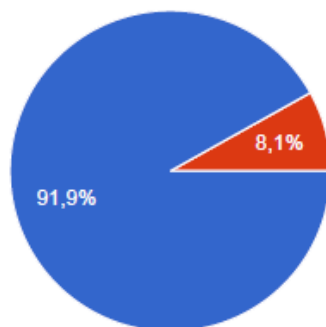

- Так, відвідав семінар (вебінар, тренінг, курси)
- Так, цікавлюся цим питанням та займаюся самоосвітою
- Ні, але бажано ознайомитися з цією інформацією
- Ні, вважаю це не потрібним

Так, відвідав семінар (вебінар, тренінг, курси) – 81,1%; Так, цікавлюся цим питанням та займаюся самоосвітою – 16,2%; Ні, але бажано ознайомитися з цією інформацією – 3,7%; ні, вважаю це не потрібним – 0%.

Чи вважаєте Ви, що перевірка на плагіат сприяє підвищенню якості публікації/методичної розробки?

37 ответов

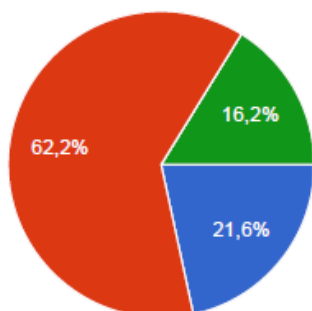

- Так, унікальна розробка має високу цінність
- Ні, це не потрібно

Так, унікальна розробка має високу цінність – 91,9%; Ні, це не потрібно – 8,1%.

Чи знайомі Ви з програмами (онлайн-сервісами) перевірки унікальності тексту?

37 ответов

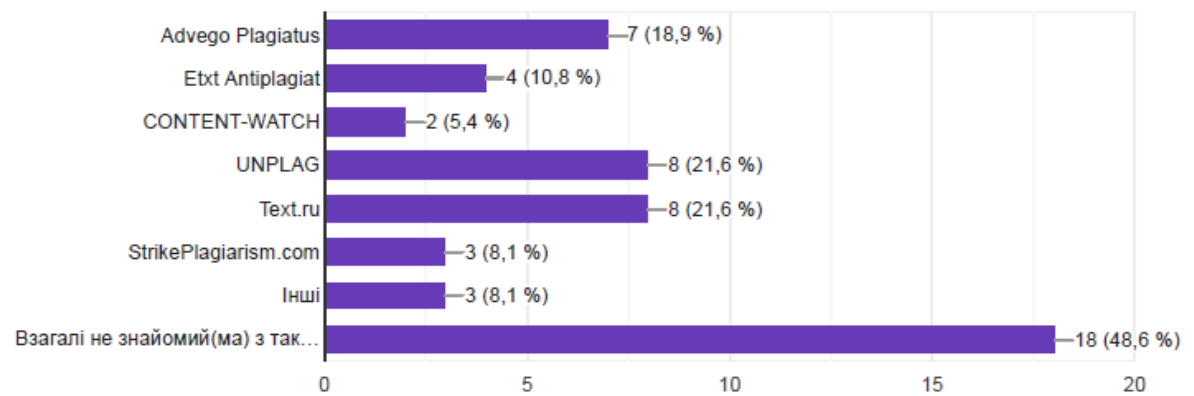

- Так, іноді користуюсь ними
- Так, але не доводилося користуватися
- Ні, марна витрата часу
- Ні, вперше чую про такі програми

Так, іноді користуюсь ними – 21,6%; Так, але не доводилося користуватися – 62,2%; Ні, марна витрата часу – 0%; Ні, вперше чую про такі програми – 16,2%.

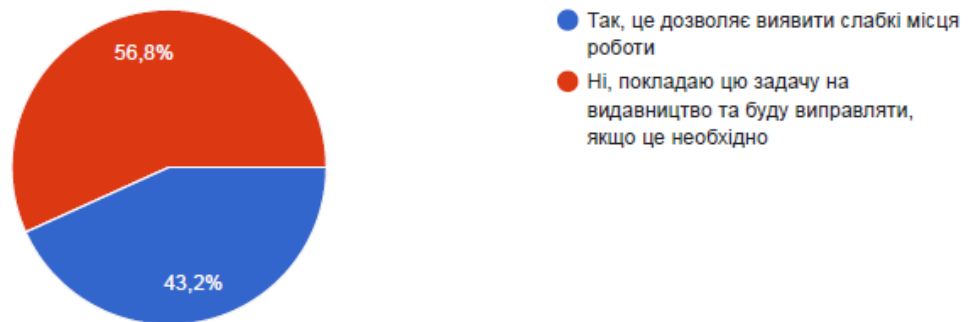
Які з перелічених програм (онлайн-сервісів) перевірки унікальності тексту Вам знайомі?
(можна вибрати кілька варіантів відповідей)

37 ответов

Чи перевіряєте Ви свої роботи на унікальність перш ніж відправляєте до публікації?

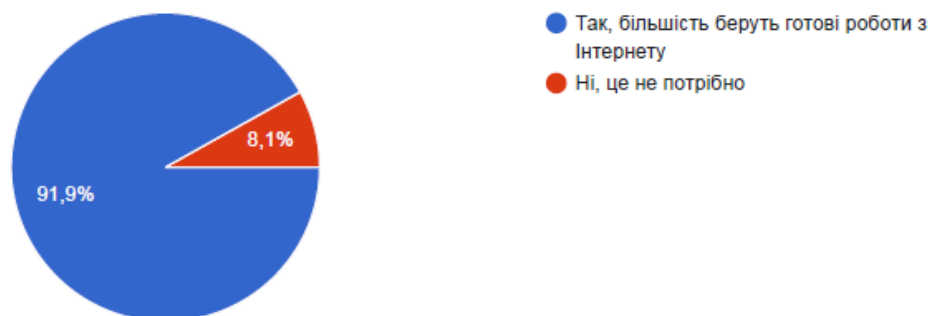
37 ответов

Так, це дозволяє виявити слабкі місця роботи – 43,2%; Ні, покладаю цю задачу на видавництво та буду виправляти, якщо це необхідно – 56,8%.

Чи вважаєте Ви доцільною перевірку робіт учнів на плагіат?

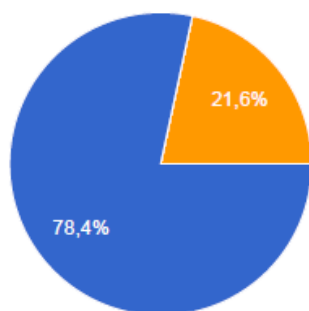
37 ответов

Так, більшість беруть готові роботи з інтернету – 91,1%; Ні, це не потрібно – 8,1%.

Чи важливе для Вас збереження авторства публікації/розробки?

37 ответов

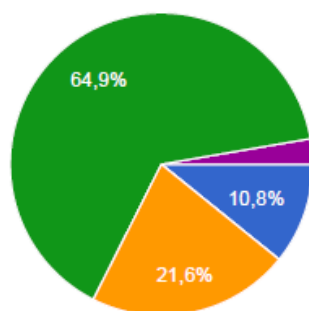

- Так, це результат моєї роботи, але цитування іншими авторами допускаю, за умови оформлення біб...
- Так, це моя робота, я не дозволяю нею користуватися
- Ні, всі можуть її використовувати і розповсюджувати на некомерційній основі
- Ні, всі можуть її використовувати на власний розсуд (видавати за свою, роз...

Так, це результат моєї роботи, але цитування іншими авторами допускаю, за умови оформлення бібліографічного списку – 78,4%; Так, це моя робота, я не дозволяю нею користуватися – 0%; Ні. Всі можуть її використовувати і розповсюджувати на без комерційній основі – 21,6%; Ні, всі можуть її використовувати на власний розсуд (видавати за свою, розповсюджувати за оплату тощо) – 0%.

Чи знайомі Ви з процедурою патентування власних розробок?

37 ответов

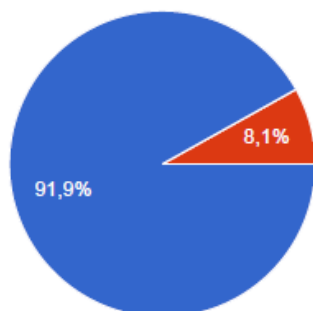

- Так, маю патент на винахід/патент на корисну модель
- Так, маю авторське свідоцтво
- Так, але власних патентів/авторських свідоцтв не маю
- Ні, ніколи не цікавив цей напрям, але хочу дізнатись
- Ні, мені це не цікаво

Так, маю патент на винахід / патент на корисну модель – 10,8%; Так. Маю авторське свідоцтво – 0%; Так, але власних патентів/авторських свідоцтв не маю – 21,6%; Ні, ніколи не цікавив цей напрям, але хочу дізнатися – 64,9%; Ні, мені це не цікаво – 2,7%.

Чи підтримуєте Ви політику відкритого доступу (розміщення власних матеріалів у мережі Інтернет зі збереженням авторства)?

37 ответов

- Так, я можу оперативно отримувати нову інформацію про розробки інших авторів, мої роботи можуть читати та цитувати інші автори
- Ні, не вважаю за потрібне демонструвати свої розробки

Так, я можу оперативно отримувати нову інформацію про розробки інших авторів, мої роботи можуть читати та цитувати інші автори – 91,1%; Ні. Не вважаю за потрібне демонструвати свої розробки – 8,1%.

Висновок можна зробити наступний. Близько половини педагогів мають власні наукові публікації (за іншими даними публікації мають більшість учителів ліцею).

У січні 2021 року всі учителі ліцею пройшли курси «Академічна доброчесність». На сьогодні є відсоток (16,2%) нових співробітників, які проходять цей курс та 2,7%, які потребують більш детальної інформації та направлення для підвищення кваліфікації з цього питання. Ніхто з опитаних не вважає дотримання академічної доброчесності марною справою. Але 8,1% не налаштовані на перевірку своїх робіт на плагіат, що може вказувати на невпевненість в оригінальності роботи або розцінюється як додаткова робота. Більшість педагогічного колективу (62,2+21,6=83,8%) знайомі з програмами перевірки плагіату у текстах, але лише 21,6% інколи їх використовують у своїй роботі. 16,2% не знайомі з такими сервісами. Зараз майже всі публікації перевіряються на унікальність і виявлення плагіату, у наданій до редакції роботі, є серйозним порушенням з боку автора. Отже, проведення вібінару для знайомства з сервісами антиплагіату є доцільним.

100% авторів згодні ділитися з колегами своїми власними наробками, при цьому 78,4% виступають за збереження свого авторства. Але лише 32,4% учителів знайомі з механізмами патентування, 64,9% зацікавилися цим питанням. Тому, необхідно більш детально вивчити механізми і правила патентування, правила користування та розповсюдження матеріалів згідно політики відкритого доступу. Цікавим є висновок з питання: «Чи підтримуєте Ви політику відкритого доступу?». Знову, ті самі 8,1% опитаних мають на меті приховати свої роботи, що дозволяє зробити висновок про присутність плагіату в роботах, але треба поставити мету виправити ситуацію і навчитися створювати унікальні рукописи.

Значна кількість плагіату виявляється і в учнівських роботах, брак часу та значні об'єми домашнього завдання є причиною пошуку швидких рішень – списування. 91,9% учителів вважають доцільним перевірити учнівські роботи. Звичайно це займатиме багато часу і опрацювати подібним чином всі роботи не можливо. Тому, потребує впровадження механізм часткової або вибіркової перевірки робіт учнів з поясненням правил доброчесного виконання домашніх завдань. Але 8,1% вважають це не потрібним, скоріше за все, за браком часу розцінюючи це як додаткову роботу.

Заплановано проведення заходів для підвищення обізнаності педагогів в роботі з сервісами антиплагіату для перевірки власних робіт і робіт учнів. Заходи внесені до плану роботи ліцею у 2022-2023 навчальному році.

Протягом 2021-2022 навчального року опрацьовано механізм перевірки на плагіат:

1. Методичної розробки Ралло Т.О. «Проектне навчання як підґрунття креативно-пізнавальної діяльності молодших школярів», яка була виконана в рамках атестації педагогічного працівника та присвоєння звання «учитель-методист». Був використаний онлайн-сервіс: <https://www.paperpass.net>.

2. Навчального посібника «Випереджаюча освіта для сталого розвитку», що друкувався за рішенням Вченої ради Дніпровського державного технічного університету Міністерства освіти і науки України. Використана програма: StrikePlagiarism.com. Також, вивчено принцип створення

авторського пояснення у разі виявлення співпадінь роботи з раніше опублікованими роботами автора.

Опубліковано статтю у науковому періодичному виданні України «Молодий вчений» (грудень 2022 року) на тему «Дослідження обізнаності педагогічних працівників закладу загальної середньої освіти у питанні академічної доброчесності та захисту авторства наукових і методичних розробок» (автори: Ніколаєнко Л.П., Василенко І.А., Бойко Я.М., Логвіна О.В., Астапенко О.О., Українська К.В.)

Вчителі Кардаш О.І., Юрковська Т.Г., Подгорна Ю.В., Кириловська В.В., Чеканова Н.О., Люлька К.Е. підготували статті до конкурсу «Вікіпедія у школі», опрацювали механізм компіляції робіт з зазначенням першоджерел інформації, що передбачає доброчесне використання відомих даних для створення конспектів уроків. 28 лютого 2022 року передбачалася перевірка статей та нагородження кращих авторів, наразі відтерміновано.

Триває робота над створенням унікальних методичних розробок вчителів ліцею Савченко М.М., Сорокіної Л.Г., Підгорної Ю.В., Медведєва О.І., Карети А.І., Чубарової С.М., Чуйкової Т.В., Люльки К.Е., Кириловської В.В. На сайті закладу розміщені наступні методичні посібники:

1. «Практикум з природознавства для 5-го класу» (Василенко І.А.).
2. «Проектне навчання як підґрунття креативно-пізнавальної діяльності молодших школярів» (Ралло Т.О.).
3. «Вивчення складнопідрядного речення у 9-11 класах закладів загальної середньої освіти» (Лісна А.В.)

Продовжено співпрацю з об'єднанням науковців GlobalNauka у рамках співорганізації Всеукраїнських проєктів: наукова шкільна конференція «Крок у науку» та колективна монографія «Сучасний педагог». У березні 2022 року виданий 4-й том колективної монографії педагогічних працівників закладів загальної середньої, фахової перед вищої та вищої освіти «Сучасний педагог». Головний редактор видання: ЗДНМР Василенко І.А. Рецензент: директор ліцею Ніколаєнко Л.П.

Крім того, мають місце наступні недоліки:

1. У зв'язку з карантинном і воєнним станом у країні не достатньо охоплена виховна робота у напрямку впровадження засад академічної доброчесності у ліцеї
2. Не всі учні мають чітке розуміння поняття «академічна не доброчесність» та «плагіат», що потребує неодноразового повторення тем з академічної доброчесності.
3. Не всі вчителі знають про правила створення науково-педагогічних рукописів, користуються сервісами перевірки робіт на плагіат, вважають зайвим перевіряти роботи учнів на не доброчесне використання інтернет-джерел.
4. Відтерміновано проведення шкільної наукової конференції «Крок у науку» з публікаціями здобутків учнів Академічного ліцею №15 і опрацювання механізмів перевірки на їх унікальність.

НАКАЗУЮ:

1. Заступнику директора з науково-методичної роботи Василенко І.А. здійснювати подальшу організацію реалізації дослідно-експериментальної роботи Всеукраїнського рівня за темою: «Створення механізмів забезпечення академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації діяльності закладу освіти».

2. Посилити роботу у напрямку вивчення принципів академічної доброчесності всіх учасників освітнього процесу.

3. Запланувати інтеграцію основ академічної доброчесності до виховної роботи закладу.

4. Запланувати проведення заходів для підвищення обізнаності педагогів в роботі з сервісами антиплагіату для перевірки власних робіт і робіт учнів. Заходи внести до плану роботи ліцею у 2022-2023 навчальному році.

5. Посили з учнями 1–11 класів, що спрямована на створення унікальних публікацій до науково-практичних заходів міста та країни.

6. Організацію виконання цього наказу покласти на заступника директора з науково-методичної роботи Василенко І.А. Контроль залишаю за собою.

Директор закладу освіти

Лариса НІКОЛАЄНКО

Підготувала:

Інна Василенко